

Zpráva o činnosti

Městské knihovny v Č. Krumlově

2014

1. Hlavní úkoly na rok 2015

- Zpracovat projekt do ministerského programu Knihovna 21. století (Budování fondu zvukových knih pro handicapované občany) a projekt do programu VISK 3 (Nová katalogizační pravidla – převod záznamů z formátu UMIMARC na MARC 21), zpracovat závěrečná vyúčtování dotací za rok 2013 (celkem 4 projekty)
- Zapojit se do dalšího (5.) ročníku výtvarné soutěže, kterou vyhlašují Lesy ČR ve spolupráci s Jihočeskou vědeckou knihovnou v Č. Budějovicích aj.; českokrumlovská knihovna se úspěšně zúčastnila již předchozích 4 ročníků (v roce 2014 získáno 1x 1. místo a 4x 2. místo v různých kategoriích krajského kola)
- Pokračovat v osvědčeném projektu Cesta do knihovny pro 1. ročníky základních škol (už 10. jubilejní ročník)
- Podílet se na akcích města, příp. spolupracovat na akcích ostatních městských institucí
- Účastnit se celorepublikově vyhlášených knihovnických akcí (např. Březen – měsíc čtenářů, Noc s Andersenem, Týden knihoven 2014, významná výročí apod.)
- Účastnit se vzdělávacích a jiných důležitých knihovnických akcí

1. 1. Číselné ukazatele	2013	2014
Registrovaní čtenáři celkem	2.478	1.901(2.473)
- z toho do 15 let	561	486 (599)
Návštěvníci knihovny	47.516	49.372
Výpůjčky celkem	120.315	120.672
- z toho naučná literatura dospělým	22.384	21.865
krásná literatura dospělým	66.543	65.733
naučná literatura dětem	1.847	1.700
krásná literatura dětem	10.595	10.161
ostatní dokumenty (zvukové knihy)	1.307	1.720
Výpůjčky periodik	17.623	19.493
Vzdělávací a kulturní akce	148	141
Počet uživatelů internetu	1.429	1.209
- z toho do 15 let	133	168

	2013	2014
Kopírování pro uživatele knihovny	534	462
Tisky z internetu pro uživatele knihovny	1.022	1.346
Počet virtuálních návštěv	55.374	79.225

Uvedené číselné ukazatele zahrnují činnost celé městské knihovny, tzn., že jsou započítány statistické údaje centrální knihovny v Horní ulici, poboček Plešivec a Mír a některé výsledky činnosti oddělení regionálních služeb.

Uvedený celkový počet čtenářů je oproti loňskému stavu výrazně nižší. Tento ukazatel vyjadřuje jedinečnost (!) přihlášeného čtenáře (tzn. nezohledňuje jeho přeregistraci na jiné půjčovně ve městě. Dříve uváděná čísla byla součtem registrovaných a tzv. přeregistrovaných uživatelů (čtenář se registruje na jednom místě, tzv. přeregistrován může být ale na dalších provozech, pokud je navštěvuje a využívá jejich služeb). V závorce je uveden stav podle bývalého vykazování. Rozdíl oproti loňsku je tedy minimální. Důležitějším údajem je návštěvnost knihovny, která byla dokonce vyšší než v roce 2013 o cca 1.900 návštěvníků. Jednalo se o fyzické návštěvníky půjčoven a studovny, ale také se zvýšil počet lidí přicházejících na akce knihovny. V roce 2014 překvapivě výrazně narostl počet virtuálních návštěv.

Počet dětských čtenářů se oproti roku 2013 – ponovu – sice snížil, pokud bychom však počítali i s přeregistrovanými čtenáři, tak jejich počet mírně narostl. Nadále pokračuje výborná spolupráce se školami (zájem škol o besedy, lekce informatiky a další různé programy narůstá). Knihovna pokračuje v osvědčené – již tradiční akci – Cesta do knihovny, díky které získáváme každoročně prvňáčky jako začínající čtenáře. Programy jsou připravovány i pro další věkové kategorie dětí, celkově jich bylo připraveno 110 a navštívilo je cca 2.250 dětí (literární besedy, lekce informační výchovy, soutěže, výtvarné dílny, divadlo). Počet uživatelů internetu oproti roku 2013 mírně klesl, objevují se trochu více dětské uživatele.

Fyzická návštěvnost oproti roku 2013 maličko narostla, projevil se i mírný nárůst výpůjček. Nadále se výrazně zvyšuje počet uživatelů, kteří využívají možnosti on line služeb (hledání v katalogu, příp. prodloužení si výpůjček po internetu z domova bylo využito ve 13.095 případech!).

Od července 2014 byl pro čtenáře – z velké části díky finanční podpoře Ministerstva kultury ČR v programu VISK 3 – instalován nový webový katalog CARMEN, který považujeme za uživatelsky příjemnější. Ze sledovaných statistik je vidět, že část čtenářů je již využíván a další se postupně přidávají.

Knihovna se snaží udržovat aktuální své www stránky, na kterých – mimo jiné – podává základní informace o provozu, a také o akcích, které jsou průběžně připravovány pro veřejnost. Ve fotogalerii ukládáme momentky z většiny uskutečněných akcí.

2. Péče o knihovní fond

2.1 Doplnování KF

Přírůstek KF za rok 2014 celkem.....	3.606 knih. jednotek
z toho doplňovací odd. (hrazeno Jč krajem, příp. dary).....	1.587 knih. jednotek
Úbytek KF v roce 2014	2.130 knih. jednotek
z toho doplňovací odd.	47 knih. jednotek

Knihovní fond obsahoval k 31. 12. 2014 celkem 121.501 knihovních jednotek; z toho 39.644 knihovních jednotek obsahoval tzv. výměnný fond regionálního oddělení.

Na nákup knihovního fondu (knihy, časopisy, zvukové knihy, licence služby FULSOFT) byla využita celkem částka ve výši 574.117Kč, z toho bylo 230.382 Kč na nákup knihovního fondu doplňovacího oddělení (hrazeno z dotace Jihočeského kraje na výkon regionálních funkcí).

Způsob nákupu knihovního fondu se oproti minulým letům nezměnil; je prováděn nadále převážně prostřednictvím nabídky velkých společností a internetových obchodů, kde máme možnost získat výhodné rabaty. Pouze část nových knih je nakupována v běžných kamenných obchodech (jedná se o tituly, které se v obchodní internetové síti neobjevily), některé žádané (příp. ztracené) publikace jsou nakupovány i v antikvariátech. Další knihovní jednotky knihovna získala darem a to jednak od čtenářů, příp. od různých institucí, dalších 43 svazků knih v hodnotě 14.192 Kč bylo získáno z dotačního programu MKČR Česká knihovna, v některých případech publikace věnovali knihovně sami autoři.

2.2 Zpracování KF

Ani při zpracování knihovního fondu nedošlo k žádným změnám; nadále probíhá prostřednictvím integrovaného knihovnického programu Clavius, který zohledňuje požadované oborové standardy.

Pracovnice oddělení zpracování knihovního fondu krumlovské knihovny pokračují ve spolupráci se souborným katalogem naučné literatury SKAT a Národní knihovnou ČR při tvorbě národních autorit a podílejí se na tvorbě republikového souborného katalogu CASLIN.

Do fondu zvukových knih ve studovně (pro handicapované uživatele) přibylo v roce 2014 celkem 104 nových titulů (tento přírůstek fondu zvukových knih byl z poloviny financován z dotace, kterou poskytlo MKČR v programu K 21 ve výši 10.000 Kč).

Půjčování je umožněno skutečně pouze handicapovaným uživatelům (mají výjimku v autorském zákoně). Registrováno je 35 uživatelů, kteří si během roku 2014 vypůjčili celkem 1.720 titulů zvukových knih všech možných žánrů. V dílčím fondu zvukových knih bylo evidováno k 31. 12. 2014 celkem 806 titulů různých literárních žánrů pro všechny věkové kategorie uživatelů.

Ve studovně pokračuje budování databáze tzv. analytických záznamů (je zpracováván hlavně regionální tisk a ukládány jsou záznamy týkající se města Český Krumlov a vůbec

celého českokrumlovského regionu). Databáze těchto záznamů je již obsáhlá (založena byla v roce 2008) a uložené kopie článků jsou často využívány ke studijním účelům, protože jsou výborným zdrojem informací o našem městě a Českokrumlovsku, a to hlavně z hlediska událostí a významnějších osobností (vyhledávání umožňuje on line katalog).

2.3. Aktualizace KF

Aktualizace knihovního fondu je prováděna průběžně.

Úbytek KF k 31. 12. 2014 činil celkem 2.130 knihovních jednotek. Velká část z tohoto počtu jsou knihy opotřebované a zastaralé, započítány jsou také ztráty čtenářů, za něž knihovna přijala náhradu (při ztrátách od čtenářů) podle platného Knihovního řádu. S vyřazenými knihami je postupováno podle platných předpisů. Seznamy vyřazených publikací byly vystaveny pro zájemce – jiné knihovny – na internetu; požadované knihy byly knihovnám rozeslány za úhradu poštovních poplatků.

3. Služby čtenářům

K žádnému neplánovanému omezení činnosti knihovny v roce 2014 nedošlo.

Provozní doba knihovny je přizpůsobena platným republikovým standardům; činí 40 hodin týdně v oddělení pro dospělé čtenáře (doporučení pro města s počtem obyvatel od 10 000 do 20 000 je 40-45 hodin).

Prostřednictvím meziknihovní výpůjční služby (MVS) bylo poskytnuto našim čtenářům celkem 200 knih z jiných knihoven v republice (zpravidla jde o naučnou literaturu pro studijní účely).

Z fondu českokrumlovské knihovny bylo požadováno 808 knih, z toho skutečně poskytnuto jiným knihovnám v republice bylo 790 svazků.

K 31. 12. 2014 je registrovaným čtenářům v Městské knihovně v Horní a na pobočkách Mír a Plešivec k dispozici celkem 9 počítačů; všechny jsou připojeny k Internetu, 2 z toho slouží výhradně jen jako on line katalogy v oddělení dospělých čtenářů (standard v počtu počítačů sloužících veřejnosti je v naší kategorii podle doporučení 10-15 počítačů). Přístupu k Internetu využilo celkem 1.209 uživatelů. Službu psaní v textovém editoru návštěvníci téměř nevyužívají, zato možnosti wi fi připojení ano.

Pro čtenáře knihovny bylo pořízeno v rámci kopírovací služby za poplatek ve studovně celkem 462 kopií z materiálů knihovny, dále 1.346 placených tisků (černobílých i barevných) z používaných tiskáren u počítačů. Dili je zasíláno pravidelné roční hlášení o těchto kopiích a je placen poplatek za autorská práva podle stanovených pravidel.

Ve studovně pokračuje budování databáze tzv. analytických záznamů (je zpracováván hlavně regionální tisk a ukládány jsou záznamy týkající se města Český Krumlov a vůbec

V MěK (včetně poboček) bylo k dispozici (pro prezenční i absenční využití) celkem 147 titulů novin, časopisů a regionálních zpravodajů. Průběžně je doplňován fond regionálních publikací a příručkové literatury (slovníky, encyklopedie, obrazové publikace, příležitostné propagační publikace, publikace o činnosti a památkách UNESCO aj.).

Knihovna – studovna – trvale nabízí veřejnosti na požádání (bezplatně!) i vzdělávací akce, např. základní instruktáže k používání počítače, textového editoru, Internetu, práci s fotografiemi, práci s on line katalogem knihovny apod. Zájem projevuje hlavně starší věková kategorie uživatelů, kteří vítají především individuální přístup a trpělivost. Pracovnice studovny se také (velmi prakticky) podílejí na lekcích informační výchovy pro školy (využívání informačních zdrojů dostupných přímo ve studovně).

V roce 2014 uspořádala knihovna celkem 141 akcí; z toho jich 35 mělo vzdělávací charakter (např. individuální lekce základů práce s počítačem, instruktáže k použití Internetu, lekce informační výchovy pro školy, besedy o literatuře, autorech apod.). Započítány nejsou poměrně časté osobní konzultace se čtenáři, které běžně poskytuje obsluha ve výpůjčních službách (jedná se např. o názorné ukázky postupů, jak hledat v katalogu, jak využívat možnosti on line prodlužování výpůjček, rezervací apod.).

Jako kulturní akce jsou evidovány oblíbené cestopisné besedy, autorská čtení, přednášky na zajímavá témata, výstavy, výtvarné dílny, loutkové divadlo pro děti s rodiči, započítali jsme i předvánoční jarmark, při kterém jsme prodejem keramiky z dílny NAZARET Borovany (středisko Diakonie a misie Církve československé husitské) přispěli k získání dalších potřebných prostředků pro práci s handicapovanými občany.

Už podruhé se konal u nás v knihovně za velké účasti veřejnosti malý koncert krumlovské folkové skupiny Lakomá Barka.

Nedílnou součástí činnosti knihovny – aniž se konkrétně vykazují – jsou výstavky doporučené literatury k různým autorským výročím nebo společenským aktuálním událostem, tematické výstavy, ale také aktualizované nástěnky ve všech prostorách přístupných veřejnosti.

Jen pro děti bylo připraveno za rok 2014 celkem 110 programů a to nejen v Horní 155, ale i knihovnice obou poboček s dětmi pracovaly (programy pro mateřské školy na Plešivci, výtvarné dílny v pobočce na sídlišti Mír – ve spolupráci s Mateřským centrem Míša – kromě toho byly děti z obou lokalit průběžně zapojovány do dalších oblíbených soutěží).

Už devětkrát se uskutečnila Cesta do knihovny; což je projekt, který si klade za cíl získávat nové čtenáře mezi dětmi z 1. tříd ZŠ, které se naučily číst. V závěru školního roku je pro tyto děti (a mohou se zúčastnit i jejich rodiče) uspořádáno slavnostní pasování na čtenáře (v roce 2014 se projektu zúčastnilo všech 11 prvních ročníků krumlovských základních škol). Děti, učitelé i zúčastnění rodiče tuto akci vždy velmi chválí.

Velmi oblíbený je také program, který pracovnice dětského oddělení připravuje už pravidelně k celorepublikové akci Noc s Andersenem. Náš tzv. Podvečer s Andersenem bývá vždy pestrý; nechybí zajímavá soutěž, malá výtvarná dílna, pohádky a hádanky apod. Zúčastňují se ho různé věkové kategorie dětí; s těmi nejmenšími – předškolními – přicházejí i rodiče nebo prarodiče a často se do programu zapojují. V roce 2014 knihovnice využila významného výročí spisovatele E. Petišky a celý podvečerní program byl zaměřen na tvorbu tohoto autora právě pro děti.

Začátkem nového školního roku 2014/2015 knihovna vyhlásila už 11. ročník Literární a výtvarné soutěže knihovny pro děti tentokrát na téma Moje Vánoce. Tento projekt byl podpořen z Programu podpory kultury města dotací ve výši 9.000 Kč. Do výtvarné kategorie se sešlo 231 prací, 57 prací bylo literárních. Knihovna i nadále uvažuje o pokračování v této soutěži. Stejně jako v minulých letech byly odbornou porotou (ve složení J. Čapek a L. Kohoutková; p. K. Hrubeš se z vážných pracovních důvodů nemohl zúčastnit) vybrány nejzdařilejší malířské výtvořy, o literárních výsledcích rozhodovaly tentokrát jen M. Vítečková a V. Dušková; třebaže p. J. Houska spolupráci přislíbil a práce mu byly zaslány, hodnocení knihovně neodevzdal a knihovně se vůbec neozval.

3. prosince byli v Prokyšově sále autoři úspěšných prací odměněni knihami a drobnými dárky. Tradičně vzhledem k začátku adventu byl program doplněn hudebními skladbami dětí ze souboru Jitřenka a velmi vtipným recitačním vystoupením 3 žáků paní učitelky Z. Petříkové ze ZŠ T. G. Masaryka. Velmi příjemný podvečer strávilo touto akcí cca 95 návštěvníků (oceněných dětí, jejich rodičů nebo prarodičů).

Stejně jako v letech minulých je nainstalována v prostorách dětského oddělení a na schodišti výstava všech soutěžních prací a potrvá ještě do začátku února 2015.

V atraktivním prostředí Městské galerie probíhaly porady knihovníků regionu, výtvarné dílny, během letních prázdnin výstavy krumlovských výtvarníků, výstava fotografií pořádaná ve spolupráci s CPDM v Č. Krumlově, křest knihy krumlovské autorky Vlasty Duškové, předvánoční jarmark.

Přehled akcí pro veřejnost je možné sledovat na www stránkách knihovny, kde lze čerpat bližší informace (viz www.knih-ck.cz), příp. vidět záběry z akcí ve fotogalerii.

4. Metodická činnost

Pracovnice oddělení regionálních služeb v naší knihovně zpracovala 50 statistických výkazů (leden 2014 – ukazatele za rok 2013) za knihovny českokrumlovského metodického obvodu. V rámci metodické pomoci obecním i městským knihovnám regionu uskutečnila celkem 212 metodických návštěv, evidováno bylo 153 konzultací.

Konkrétní fyzická pomoc byla poskytnuta při 16 aktualizacích knihovnických fondů, 11 revizích, při práci s integrovaným knihovnickým systémem, Clavius a Clavius REKS.

Pro pracovníky v knihovnách bylo uskutečněno celkem 13 vzdělávacích akcí.

I v roce 2014 byl zorganizován kolektivní výjezd knihovníků (hlavně dobrovolných) po ostatních knihovnách regionu – v roce 2014 to bylo po knihovnách Kájov, Hořice, Horní Planá, Černá v Pošumaví; knihovníci při této příležitosti sdílejí pracovní zkušenosti, navazují neformální vztahy mezi sebou...

Pokračoval rozvoz výměnných souborů knih (ve 211 souborech bylo rozvezeno celkem 1.284 svazků), konalo se celkem 7 porad pro knihovníky z profesionálních knihoven a pro dobrovolné knihovníky regionu (zúčastnilo se jich 87 knihovníků).

Podrobný výkaz o činnosti a hospodaření v rámci regionálních služeb je vypracováván každoročně v lednu a předáván Jihočeské vědecké knihovně v Č. Budějovicích, která zpracovává výsledky za celý kraj a komplexní výkaz předává na Jihočeský kraj.

5. Další činnost

Ředitelka

- byla členkou Kulturní komise města; pravidelně se zúčastňovala jednání této komise,
- byla jmenována do školské grantové komise, takže se podílela na rozdělení dotačních prostředků města pro oblast školství .

Nadále pokračuje a rozvíjí se spolupráce knihovny s českokrumlovskými školami, institucemi a organizacemi (mj. Domy s pečovatelskou službou, Klub českých turistů, CPDM a ICM Č. Krumlov, Dům dětí a mládeže, Mateřské centrum Míša. FOKUS, Paventia).

6. Porady, školení a semináře

Během roku se pracovnice českokrumlovské knihovny zúčastnily mnoha školení a seminářů, mimo jiné např.:

- **V Národní knihovně ČR v Praze** – školení supervisorů – program Authority, pravidelné setkání uživatelů systému Clavius, setkání uživatelů SKAT, Knihovnická dílna 2014
- **V JVK Č. Budějovice** – porady jihočeských metodiček, porady ředitelů, Služby informačních sítí – sociální sítě, Počítačová gramotnost – modul e-knihy, GOOGLE a jeho služby, Tvorba anket a dotazníků, Tvorba citací, Aktuality v katalogizaci a příprava přechodu na nová pravidla, Trénování paměti, Volně šiřitelné programy a jejich využití v knihovnách
- **SKIP** (Svaz knihovníků a informačních pracovníků)
Důchodová reforma a její dopady na zaměstnance
Knihovny, knihovníci a čtenáři – Praha
Knihovna jako brána k integraci - Praha
Studijní cesta Za knihovnami a zajímavostmi Děčínska
Literární Šumava 2014 – dvoudenní program pro jihočeské a západočeské knihovníky – tentokrát v jižních Čechách na Volarsku (práce s regionální literaturou)
Nový občanský zákoník v praxi knihoven – Jihlava

Jiné:

- Konference Senioři a literatura – Prachatice
- Exkurze v Akademické knihovně JČU v Č. Budějovicích
- Ekonomka knihovny absolvovala potřebná školení v rámci účetnictví, mezd apod. – Č. Budějovice, Praha)

7. Změny ve vybavení MěK

Nové zařízení, příp. software

- Licence programů Windows 8 a Office Standard 2010 (obojí 9 x) pro uživatelské počítače
- 2 počítače (pro studovnu a oddělení pro dospělé čtenáře)
- LCD monitor (odd. pro děti)
- Termotiskárna (odd. pro děti)
- Tiskárna (pobočka Mír)

7.1 Dotace a sponzorské dary

- Zřizovatel – Město Český Krumlov – poskytl na provoz knihovny v roce 2014 celkem **4.544 tis. Kč** (+ 9 tis. Kč na Literární a výtvarnou soutěž)
- Prostředky získané od Jč kraje v roce 2014 jako dotace na výkon regionální činnosti ve výši **981 tis. Kč**
- Min. kultury ČR – dotační program Knihovna 21. století – **10 tis. Kč** jako příspěvek na nákup zvukových knih pro nevidomé a slabozraké
- Min. kultury ČR – dotační program Česká knihovna – získána česká knižní produkce ve výši **14.192 Kč**
- Min. kultury ČR – dotační program VISK 3 – získána podpora ve výši **87 tis. Kč**
- Město Český Krumlov podpořilo z programu na podporu kultury Výtvarnou a literární soutěž pro děti částkou **9 tis. Kč**
- Finanční sponzorské dary: **5 tis. Kč** (MUDr. M. Divišová)

7.2 Závady a poruchy

- Výpadky elektřiny – slabý rozvod elektřiny v budově prelatury
- Opatřené linoleum ve všech provozech
- Postupně dosluhují osvětlovací tělesa – hlavně ve výpůjčních prostorách, kde je nutné téměř celodenní svícení

Různé:

- Ke 30. 6. 2014 ukončila na vlastní žádost svůj pracovní poměr ve funkci ekonomky knihovny paní Irena Kalkušová (zaměstnána v knihovně od roku 1999)
- V závěru roku vymalovány prostory na pobočce Mír, odd. zpracování, zázemí odd. pro dospělé, ředitelna a horní prostory v Městské galerii

Zapsala: K. Votřelová
Český Krumlov 22. 1. 2015